Смяна на променливите при двойни интеграли-теория

$$\iint\limits_{\mathbb{D}}f(x,y)dxdy$$

Нека е известно, че при интеграла f(x,y) дх , в зависимост от подинтегралната функция f(x,y) и вида на

областта D е удобно да се премине към нови променливи (u, v) със смяната:

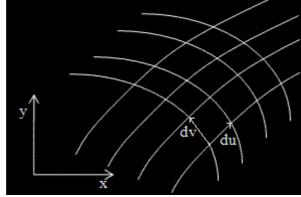
$$x = x(u, v)$$
$$y = y(u, v)$$

Интегралът
$$\iint_{\mathbb{D}} f(x,y) dx dy$$
 е равен на

$$\iint\limits_{D^t} f \Big(x(u,v), y(u,v) \Big) \!\!\! \frac{\partial (x,y)}{\partial (u,v)} \!\!\! du dv$$

Последният се получава като в подинтегралната функция заменим (x, y) с техните изрази, съдържащи новите променливи (u, v), умножим по якобиана и интегрираме по (u, v).

При вторият интеграл се променя както вида на подинтегралната функция, така и вида на областта D. Новата област се получава като от ограниченията спрямо (x, y) се извлекът ограничения, касаещи новите променливи (u, v). -

По u- линията се променя само u, докато v е константа

Тогава в координатната система Оху u- линията има параметрично $x = x(u, v_0)$ $y = y(u, v_0)$

Тогава векторът **du** има координати

$$\boldsymbol{du} = d \big(x(u, v_0), \ y(u, v_0) \big) = \left(\frac{\partial x}{\partial u}, \quad \frac{\partial y}{\partial u} \right) du$$

По същия начин се намират координатите на вектора dv:

$$\mathbf{dv} = d(\mathbf{x}(\mathbf{u}_0, \mathbf{v}), \mathbf{y}(\mathbf{u}_0, \mathbf{v})) = \left(\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \mathbf{v}}, \frac{\partial \mathbf{y}}{\partial \mathbf{v}}\right) d\mathbf{v}$$

Лицето на паралелепипеда, свързан с двата вектора du и dv е дете

$$\frac{\partial(\textbf{x},\textbf{y})}{\partial(\textbf{u},\textbf{v})} = \begin{pmatrix} \partial\textbf{x} \, / \, \partial\textbf{u} & \partial\textbf{y} \, / \, \partial\textbf{u} \\ \\ \partial\textbf{x} \, / \, \partial\textbf{v} & \partial\textbf{y} \, / \, \partial\textbf{v} \end{pmatrix}, \text{ която е равна на детерминантата } \textbf{J} = \det \begin{pmatrix} \partial(\textbf{x},\textbf{y}) \\ \\ \partial(\textbf{u},\textbf{v}) \end{pmatrix} = \begin{vmatrix} \partial\textbf{x} \, / \, \partial\textbf{u} & \partial\textbf{x} \, / \, \partial\textbf{v} \\ \\ \partial\textbf{y} \, / \, \partial\textbf{u} & \partial\textbf{y} \, / \, \partial\textbf{v} \end{vmatrix}$$

Какво ще научим:

Смяна на променливите при двойни интеграли - примери